

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN SUCEAVA
EXAMENUL NAȚIONAL DE BACALAUREAT – ianuarie 2026
ISTORIE

Simulare

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „În Țara Românească caimacamul Alexandru Ghica a acceptat, deși nu cu plăcere, înființarea de cluburi politice, ca în timpul revoluției din 1848 [...] Dorința de a participa la consultarea electorală era unanimă, deoarece pe această cale putea fi demonstrată puterilor garante adeziunea la cauza Unirii și a constituirii statului modern. [...] În aceeași măsură cu interesul general care se manifesta față de alegerile ce urmau să aibă loc, caimacamul Ghica își dezvăluia anumite reticente față de radicalizarea atmosferei preelectorale. Era temător ca inițiativa să nu fie preluată de revoluționarii de la 1848 și din această cauză a căutat să întârzie cât mai mult reîntoarcerea frunțașilor exilați [...]. Dar, în același timp, Ghica a refuzat să devină un instrument antiunionist al Imperiului Otoman. El era un sincer partizan al unirii cu Moldova, sperând însă că, în condițiile în care proiectul aducerii unui prinț străin nu avea sorți de reușită, el avea să fie beneficiarul situației, devenind domn al ambelor țări. [...] În vara anului 1857, ultimii frunțași pașoptiști s-au reîntors în țară [...]. Acești frunțași radicali au preluat [...] conducerea mișcării unioniste din Țara Românească [...]”.

(Istoria românilor)

B. „În 1858, cele șapte mari puteri s-au întrunit iarăși la Paris, într-o conferință, pentru a lua în discuție dorința de unire a românilor, exprimată prin adunările ad-hoc, dar nu a pus-o în practică [...]. Totuși, puterile au adoptat o convenție, în care se exprimau următoarele decizii: formarea din cele două țări a unei uniuni numite «Principatele Unite ale Moldovei și Țării Românești», cu autonomie garantată în mod colectiv de cele șapte mari puteri, suzeranitatea turcă rămânând doar formală, Principatele urmau să aibă fiecare câte un domn [...], câte o adunare legislativă, câte un guvern și câte o capitală; două instituții centrale, una cu rolul de a alcătui proiecte de legi comune și alta ca for judecătorească supremă al ambelor țări, luau ființă la Focșani [...]. Acest act nici nu înfăptuia unirea, dar nici nu o împiedica în mod expres.

Noii domni urmau să fie aleși de către adunări electivă, întrunită la Iași și la București, în ianuarie 1859. [...] Primii au ales moldovenii la Iași, la 5 ianuarie 1859, anume pe colonelul Alexandru Ioan Cuza, frunțaș de la 1848 [...]. Partida națională a stabilit că, pentru înfăptuirea unirii, la București trebuia desemnat neapărat alesul Moldovei. La 24 ianuarie, [...] adunarea l-a ales domn al Țării Românești, în unanimitate, tot pe Alexandru Ioan Cuza”.

(I. A. Pop, Istoria românilor)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți domnul ales în anul 1859, precizat în sursa B.	2 puncte
2. Precizați, din sursa A, o informație referitoare la „frunțașii pașoptiști”.	2 puncte
3. Menționați cele două Principate Române la care se referă atât sursa A, cât și sursa B.	6 puncte
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că suzeranitatea otomană este formală.	3 puncte
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect).	7 puncte
6. Prezentați două acțiuni desfășurate în anul 1864, în statul român modern.	6 puncte
7. Menționați o asemănare între proiectele politice referitoare la statul român modern, elaborate în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea.	4 puncte

SUBIECTUL II

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„Regele [Carol Robert de Anjou, în 1330] a cuprins Severinul și fortăreața lui (...); Basarab a trimis, astfel la rege o solie vrednică de toată cinstea ca să-i spună regelui: „Fiindcă voi, rege și stăpân al meu, v-ați străduit în strângerea oștirii, eu voi răsplăti osteneala voastră cu 7000 de mărci de argint și vă voi lăsa în pace Severinul, cu toate ce țin de el, pe care acum cu puterea le țineți în mâinile voastre. Pe deasupra, tributul pe care-l datorez coroanei voastre îl voi plăti, cu credință, în tot anul. Și nu mai puțin voi trimite la curtea voastră pe unul din fiii mei ca să vă servească pe banii mei și pe cheltuiala mea, numai să vă întoarceți îndărăt în pace (...) pentru că dacă veniți și mai mult înlăuntrul țării, nu veți putea nicidecum să [scăpați de pericol]”. Regele, auzind aceasta, cu mintea trufașă, a izbucnit față de soli cu următoarele vorbe zicându-le: „Să spuneți așa lui Bazarad, că el e păstorul oilor mele și eu, din ascunzișurile sale de barbă îl voi scoate”.

Basarab a venit pe o cale cu toată oastea sa, și calea sucită și de amândouă părțile cu râpe foarte înalte, închisă împrejur, și unde calea zisă era mai largă, acolo valahii în mai multe locuri o întăriseră cu șanțuri săpate împrejur. Iar regele și toți ai săi la așa ceva într-adevăr nu s-au gândit. Mulțimea nenumărată a valahilor, sus pe râpi alergând din toate părțile, arunca săgeți asupra oastei ungurești care era în fundul căii de drum, care însă nu ar fi trebuit numit drum, ci mai curând un fel de corabie strâmtă, unde, din pricina înghesuiei, cei mai sprinteni ca și ostași cădeau în luptă, pentru că din pricina urcușului prăpăstios din cale nu se puteau sui contra valahilor, pe nici una din râpele de pe amândouă laturile drumului; nici nu puteau merge înainte, nici nu aveau loc de fugă, fiind șanțurile săpate acolo, ci ostașii regelui erau cu totul prinși în vârstă sau mreață”.

(Cronica Pictată de la Viena - *Chronicon Pictum Vindobonense*, 1358)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți conducătorul românilor precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați, din sursa dată, o acțiune diplomatică întreprinsă de Basarab și o cauză a acesteia. **6 puncte**
4. Menționați, din sursă dată, două informații referitoare la solia trimisă de Basarab regelui maghiar. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la tactica de luptă adoptată de domnitorul Țării Românești în confruntarea cu oștile maghiare, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia autonomiile locale au contribuit la procesul de constituire al statului medieval de la sud de Carpați. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia). **4 puncte**

SUBIECTUL III

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre acțiunile militare și diplomatice desfășurate de români în Evul Mediu și la începuturile modernității, având în vedere:

- precizarea unei instituții centrale din spațiul românesc, în Evul Mediu;
- menționarea a două acțiuni militare la care participă românii în a doua jumătate a secolului al XIV-lea – prima jumătate a secolului al XV-lea și a două asemănări între acestea;
- prezentarea unei acțiuni militare desfășurate în spațiul românesc, în a doua jumătate a secolului al XV-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la diplomația promovată de români la sfârșitul Evului Mediu și începuturile modernității și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.